

veterinář z Miffordu **se žení**

Jan
Karonová

VYŠEHRAĐ

JAN
KARONOVÁ

VETERINÁŘ
Z MITFORDU
SE ŽENÍ

Jan Karonová

**Veterinář
z Miffordu
se žení**

VYŠEHRA D

Z anglického originálu *Come Rain or Come Shine*,
vydaného nakladatelstvím G. P. Putnam's Sons,
New York, v roce 2015
přeložila Vlasta Hesounová
Obálku s použitím ilustrace Adolfa Borna
navrhl Vladimír Verner.
Redigovala Blanka Koutská
Odpovědná redaktorka Marie Válková
E-knihu vydalo nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.
roku 2016 jako svou 1517. publikaci
Vydání v elektronickém formátu první
(podle prvního vydání v tištěné podobě)
Doporučená cena E-knihy 170 Kč

Nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.
Praha 3, Víta Nejedlého 15
e-mail: info@ivysehrad.cz
www.ivysehrad.cz

ISBN 978-80-7429-770-0

Není-li uvedeno jinak, biblické citáty jsou uváděny
podle Ekumenického překladu, Praha, 1979.

Copyright © 2015 by Jan Karon
All rights reserved including the right of reproduction in whole
or in part in any form. This edition published by arrangement
with G. P. Putnam's Sons, an imprint of Penguin Publishing Group,
a division of Penguin Random House LLC
Translation © Vlasta Hesounová, 2016
Illustration © Adolf Born, 2016

Tištěnou knihu si můžete zakoupit na www.ivysehrad.cz

Pro Gracii

POZNAMENEJTE SI DATUM

Lacey Harper Harperová
a
Dooley Russell Kavanagh

SI ŘEKNOU ANO

v neděli 14. června

NA FARMĚ MEADOWGATE

Farmer, Severní Karolína

„Tati, prosím tě, krepovací kleště.“

Kleště krepovací, štípací, utahovák, svorkovač...

Byl něco jako sálová sestra asistující doktorovi, provádějícímu nutnou operaci, totiž opravu jednoho úseku meadow-gateského plotu výběhu pro dobytek, který by měl něco vydržet. Dvě z Dooleyho pěti jalovic včera v noci plot prorazily a vydaly se do sousedního dvora kus odtud. To nebylo dobré.

„Ještě že to byly jalovice. Být to Mašina, který má za pár týdnů dorazit ...“

„No, nerad bych byl při tom, kdyby se dostal ven Mašina,“ řekl.

„Kdyby nám utekl, bylo by to pěkné nadělení. Zamířil by určitě rovnou za kravami Minka Hershella.“

„Aha.“ V těchhle věcech se moc nevyznal.

„Minkovy krávy jsou malé, chová miniaturní dextery, které mají maximálně něco přes tři metráky. Mašina je dvouletý býk a svých sedm metráků bude mít určitě. A vzhledem k tomu dělá taky příslušně velká telata, která by malým plemenům způsobila problémy. Kdyby se ten náš mladík dostal na Minkovu pastvinu, Mink by mohl o krávy taky přijít. Dystokie, totiž obtížné telení.“

Život teď běžel jako o závod. Za pár týdnů bude Dooley promovat na veterinární fakultě, pak má dorazit ten býk, potom má Dooley převzít praxi od Hala Owena, a čtrnáctého června svatba...

„Jakou má Mašina pověst?“

„Potomky má po celém státě. Je proslulý dobrou prací, kterou odvádí.“

„A tys ho koupil, protože...?“

„Já vím, že to není šťastně načasované, jenže majitel se ho chce zbavit. A kdybych ho nekoupil já, získal by ho někdo jiný. Nemohl bych ho přeplatit. Kombinačky, prosím.“

O Mašinovi kolovala v krámě se smíšeným zbožím spousta historek, přičemž nejedna byla okořeněna přímým varováním.

„Bude příjemné, když se večer dostaneš se stádem ven. Takový relax.“ Opakoval to, co sousedé vykládali, jaké je to mít „pár kusů dobytka“.

„Na klinice se budu zabývat malými zvířaty a praxi pro velké kusy budu mít vzadu za farmou. Opravdu jsem chtěl smíšenou praxi, ale pár mil odtud na sever je jedna senzační veterinářka. Dělá to všechno a taky dobře.“ Dooley si setřel pot z očí. „Hal to dělal všechno a dělal to rád, ale teď říká, že se mu stýskat nebude; vždyť byl každému k dispozici sedm dní v týdnu a čtyřicet hodin denně. Jsem ochotný se práci věnovat naplno celý den a večer mít čas být pohromadě s Lace a – však víš...“

„Jistě. S rodinou. Až budete mít děti...“

Neměl v úmyslu to říkat, opravdu ne, ale nějak to z něj samo vyskočilo.

Ten pohled na Dooleyho tvář...

Šlápl do toho, to je jasné. Touha po vnoučatech je neřest všech, kdo si přejí zajistit nesmrtelnost.

Radši to dál nerozvíjel. „Tak. Máš strach?“

Dooley ho obdařil ironickým pohledem. „Ty ses nebál?“

„Bál. Ale pak se rozhostil mír.“

„Zase potřebuju ty krepovací kleště,“ řekl Dooley.

Bylo senzační, že už věděl, co po něm Dooley chce. Založil v brašně s nářadím.

„Díky, ale to je utahovák.“

Tak prosím, tomuhle lidi říkají prostý život. Utřel si pot z obličeje a jal se hledat krepovací kleště.

Od chvíle, kdy se asi před měsícem přesunuli do Meadowgate, se to tady proměnilo v hotový blázinec, jak se všechno chystalo na ten velký den.

Vymalovali celou kliniku, vyměnili podlahovou krytinu a instalovali nové vyšetřovací stoly. Tim odmítl pomáhat Cynthii a Lace se záclonkami do kuchyně a místo toho jel s Harleym do Holdingu vybrat nábytek do recepcce. Někdy v té době také udělil požehnání domu a klinice, při němž se spotřebovala spousta kadidla. Pak následovaly menší práce na okapech, a než sem včera dorazil Dooley na víkend, s Harleym a Williem zarovnali živý plot a vážně pohovořili se zemědělským poradcem o vápnění.

„Vidíte, roste vám tu lipnice,“ řekl poradce.

„No a co?“

„Podle toho poznáte, že půda potřebuje vápno. To je přirozený ukazatel.“

Poradce mu dal spoustu odborných materiálů o vápnění.

Dnešní naléhavý úkol spočíval v opravě plotu, který by měl něco vydržet. Před časem se modlil za to, aby měl po odchodu důchodu nějaký smysluplný úkol, a už je to tady. Na druhou stranu ho to ale bavilo, jako už dlouho nic. Nepoštěstí se každému, aby byl při tom, když si mladý párek buduje nový život.

*

Lace Harperová si pozorně prohlížela plátno na stojanu.

V poslední době se jí často stávalo, že nevěděla, jak dál. Možná by měla na chvíli s malováním přestat, aby se dokázala soustředit, nebo si mohla pročistit hlavu, nebo co to vlastně potřebuje. Možná by měla malovat jen z čirého nadšení, nebo vůbec ne.

Jenže nadšení v sobě nenacházela – malovala skoro mechanicky. Jako by veškerou energii vydala na ten ohromný a ohromující život, do nějž vstupovali, život, o němž léta snili a přáli si ho z celého srdce – a teď to, co jim připadalo tak nekonečně vzdálené, se najednou zdálo na dosah.

Na dosah byla jejich vlastní kuchyně s přívětivým krbem a velkými okny. Stará veranda s vrzající podlahou, odkud je tak úžasný výhled, ohromné nebe, stovky akrů, melancholické jalovičky vonící přežvýkanou trávou – najednou je to všechno jejich, a hned vedle veterinární klinika. Vlastnit něco takového smějí doopravdy snad jen dospělí.

Před pár lety koupil Dooley a správce jeho jmění od Hala a Marge Owenových další kus půdy. Jestli se má věnovat i chovu dobytka, bude zapotřebí přikoupit ještě další akry, a Dooley si mohl být jistý, že Hal je prodá za rozumnou cenu, zrovna jako když mu prodával svou praxi.

Všichni tedy mohli být spokojeni a Owenovi si ponechali zbývajících pětatřicet akrů. Hal, Marge a Rebecca Jane teď bydleli v domě, který si nechali postavit na kopci směrem k jihu, a Hal slíbil, že bude s Dooleym během jeho prvního roku pracovat na částečný úvazek.

Ze všech stran je obklopovali lidé starší, moudřejší a nekonečně trpělivější. Tento ohromný nový život se jevil jako perfektní – ale taky naháněl hrůzu. Za peníze, které mu slečna Sadie odkázala, Dooley vystudoval soukromou střední školu i veterinární fakultu, koupil farmu Meadowgate i s veterinární praxí a ještě něco zbylo. Ale z toho zbytku by už měl ukrajoval pomalu a s rozmyslem, vlastně teď po nějaký čas raději vůbec nic.

Všechno, co mají před sebou, bude už jenom na nich. Další pomoc od rodičů odmítli a nyní se budou muset snažit uživit vlastním důvtipem a z výnosů kliniky. Je nanejvýš důležité, aby zbytek cesty urazili po svých a za své.

Hrom do toho. Nevěděla, jak má s malováním tohohle obrázku pokračovat. Možná je to námětem. Usmyslila si namalovat jablka podle fotografie pořízené mobilním telefonem a na základě své představivosti, místo co by se vydala do plenéru pod strom obtížený plody odrůdy Winesap.

Ale neměla v úmyslu namalovat jablka, jak vyšla z ruky Stvořitele, chtěla do zobrazení vložit vlastní pohled – nanášela na podklad barvu špachtlí a snažila se zachytit hru

světla. Chtěla zachytit dojem jablek, dojem košíku a dojem z hor v pozadí. V každém případě to byla jenom skica, ne opravdová malba.

Poodstoupila a zadívala se na výsledek své práce. Bylo zřejmé, že je to jen nepříliš zdařilý pokus o impresionistický obrázek. Ale nemohla si dovolit plýtvat časem na to, aby malovala napodobeniny impresionistů, byť z cvičných důvodů.

Třeba se jí nakonec ten obraz povede. A pak by ho snad mohla prodat. Teď budou potřebovat peníze, ne jenom na svatbu, i když ji chtějí pojednat opravdu jednoduše, ale také na údržbu nemovitosti a na plat Willieho a Harleyho a zaměstnanců kliniky. Před pár dny prodala jeden olej Cynthiině přítelkyni Ireně McGrawové, která je sama výborná malířka. Doufala, že Irena si ten malý obrázek nekoupila jen proto, aby mladým pomohla do začátku. Irena se jí zeptala na cenu, ale Lace řekla, ať si cenu určí sama kupující.

„To já nemůžu,“ odpověděla Irena klidně.

Vyhrkla první číslovku, která jí přišla na jazyk. „Čtyři sta!“ Neměla v úmyslu svou práci nadhodnocovat, a v případě Ireny už vůbec ne. Ovšem čtyři sta – to vypadalo až trochu moc skromně. Připadala si hloupě a neohrabaně.

Irena se usmála. „Tak jsi mě nakonec přece donutila, abych stanovila cenu sama. Je to překrásný obrázek. Dvanáct set.“

V tu chvíli měla pocit, že se skácí, a musela se přidržet židle, u níž stála. Prodala už hodně obrazů, ale tohle bylo něco senzačního, protože obrazy Ireny McGrawové byla mistrovská díla.

Opět se v ní rozproudila krev nadšením pro práci, kterou milovala, úžasnou práci vonící pryskyřicí, práci s hedvábnými štětci, jimiž se snažila zachytit neklidnou hru světla.

Teď by měla práci přerušit. Čas je vzácný. Ten velký den, jak tomu stále říkal Harley, nastane už za pár týdnů, Doo-leyho promoce na státní univerzitě Severní Karolíny je

prakticky na spadnutí, den po ní má dorazit býk a je třeba umístit nový poutač na veterinární kliniku a ...

Odvrátila se o plátna.

... a snad přijde, Pane Bože, dej, ať se to stane – přijde Jack Tyler.

Ucítila, jak v ní prudce buchlo srdce, jako když spadne kniha na podlahu.

Nabrali si toho s Dooleym na sebe až moc; všichni kromě otce Tima a Cynthie to tvrdí. Otec Tim a Cynthie jim poskytli veškerou potřebnou volnost a doufali, že se s tím vyřádají co nejlíp. Nejvíc námitek měl Harley. „Esli budete taklenc pokračovat, tak z toho hnedle zešedivíte.“

„Nasaď si zuby a dej si Snickers,“ poradila mu. „Vždyť víš, že tu svatbu chceme co nejjednodušší, Harleyi. Hostina bude skládaná, pojednáme ji tak, že každý něco přinese. Takže žádný stres.“

„No, a teď ke všemu ještě přivezou Mašinu,“ řekl Harley. „Ve městě nikdo vo ničom jiným nemluví.“

To byla pravda, ale proč se o toho jejich býka každý tolik zajímá? Lidi by se měli soustředit na chystanou svatbu nebo na sloupky, na nichž bude pověšen nový poutač na kliniku. Pokaždé když se ocitla ve Farmeru, slyšela historky o tom děsivém zvířeti jménem Mašina – na poště, v krámě, u Jakea.

Velkolepá svatba a svatební cesta, které pro ně naplánovali její rodiče, Hoppy a Olivie, měly zastínit všechno včetně býka. Jak ona, tak Dooley jim byli opravdu vděční, ale museli odmítnout.

Hrozně ji mrzelo, že připraví zklamání Olivii i Hoppymu, kteří se té malé rebelky od potoka nadšeně ujali a adoptovali ji. Asi by jim měla udělat tu radost a navléct se do nádherných svatebních šatů a dovolit jim uspořádat úžasný obřad v kostele Našeho Pána se vší parádou.

Olivie pocházela z bohaté rodiny. O penězích, které získala rodina jejího otce z těžby uhlí, svědčily rodinné portréty ve stříbrných rámech, rozvěšené ve všech pokojích

Oliviina domu. Ale když se s Dooleym vytasili se svým plánem, Hoppy i Olivie se rozesmáli a zaradovali jako děti. Olivie prohlásila, že venkovská svatba bude „to nejlepší na celém světě“, a nápad na „skládanou“ hostinu pořízenou z jídel, která dodají hosté, ji rozveselil, ale v dobrém. „Naše svatba to není“, prohlásila a oba srdečně objala. „Je to vaše svatba.“

„A já vám budu dělat svatební fotky,“ hlásil se Hoppy, který měl aparát značky Nikon a tuze rád ho používal.

„Napeču vám páje,“ slibovala Olivie, která se to naučila od bývalé hospodyně a pyšnila se jimi jako svou specialitou.

„S třeshněmi!“ zvolal Dooley, kterému se ze stresu dělalo zle od žaludku.

Proběhlo to tedy mnohem líp, než čekali; Lace cítila nesmírnou vděčnost a později jim napsala dlouhý dopis.

Ale ještě zbývalo, aby to s Dooleym řekli otci Timovi. Všichni věděli, že otec Tim je chtěl oddat v růžové zahradě u kostela Našeho Pána, kterou s Harleym a Dooleyho bratrem Sammym pozvedli z ruin. Každý také věděl, že otec Tim se zvláštní péčí pěstoval na tento den růže Seven sisters, které se pnuly po zahradním oblouku.

V kostele Našeho Pána byla pokřtěna a biřmována jak ona, tak Dooley, měli tam svatbu otec Tim s Cynthií i Hoppy s Olivií. Byl to zkrátka rodinný kostel.

Jednoho večera se s Dooleym vydali do žlutého domku. „Dej mi znamení,“ řekl jí Dooley, „až ti bude připadat, že je vhodná chvíle.“

Jenže pro tohle vhodná chvíle není, pomyslela si.

Cynthia uvařila špagety, pak se všichni usadili v pracovně kolem krbu. Dooley celou dobu nervózně komíhal nohou a nakonec se odhodlal. „My bychom chtěli mít svatbu doma, tati. V Meadowgate. Jenom s rodinou a pár přáteli.“

Otec Tim zamrkal a pak se rozhostilo dlouhé ticho, když se snažil vstřebat obsah sdělení.

Lace pohlédla na Dooleyho, který tam seděl jak hromádka neštěstí. Tolik se snažili udělat všechno jaksepatří. Třeba

že si vzali k srdci statistiky, které vypovídaly o vysokém procentu rozvodů na veterinární fakultě, i že si uvědomovali náročnost studia. Překonali strašlivý stesk a frustraci z toho, že nemohou být pohromadě, najezdili spousty nekoječných mil mezi Atlantou, Athénami, Mitfordem, Kostelním vrškem, Farmerem a Státní univerzitou Severní Karolíny, kam Dooley nastoupil po vyšší střední škole. Celkem čtyřikrát dostali pokutu za rychlou jízdu, každý dvakrát, a během jízd naposlouchali ohromné množství cédéček. A teď prostě chtěli být doma, Bůh jim pomáhej – v Meadowgate s rodinou.

Otec Tim se nakonec usmál a přikývl. „Tak je to dobře,“ řekl a vyznělo to, jako by to myslel doopravdy. „Mít svatbu doma je správné.“

I téměř dvěma napsala dlouhý dopis.

Takže žádné exkluzivní šaty od Very Wang nebo Oscara la Renta ani vlasy vyčesané do složitého drdolu. O těch krásných a svůdných modelech věděla všechno; celé roky si prohlížela šaty a módní účesy a byla za družičku na nejedné slavné a úchvatné svatbě. Ale najednou z jakéhosi důvodu, který úplně nechápala, jí na tom přestalo záležet. A přitom si to v duchu představovala kolem dokola – střevíčky, šperky, hudbu; tisíckrát v duchu kráčela chrámovou lodí, viděla hlavy, které se otáčejí, a slyšela obdivné vzdychání. Ale nyní čerpala nový druh potěšení z vědomí, že budou mít s Dooleym něco úžasnějšího než velkou svatbu, skvělou svatební cestu a prádélko lehounké jako dech.

„Co kdybychom se brali bosí,“ řekla Dooleymu.

„Jen počkej, až šlápneš bosou nohou na včelu,“ řekl jí Harley. „Nebo na toho černýho hada. To ti vyžene takový nápad z hlavy, na to vem jed.“

V tom posledním roce studia na akademii a veterinární fakultě si při čekání sáhli s Dooleym až na dno. Co si měla počít, když Dooley se soustřeďoval na získání titulu? Její učitelé byli nad jejími výtvary u vytržení; tvrdili, že může jít, kam se jí zachce, a dělat cokoli. Tak to zkoušela

v nakladatelstvích, v reklamě a nakonec v průmyslovém designu, ale všude, kde se ucházela o místo, dostávala stejnou odpověď: úsporná opatření. Tady, tamhle, všude – jen úsporná opatření.

Zatímco Dooley se držel své přesně vytýčené trasy, ona se pořád snažila najít si svou křivolakou stezku životem. I když ten důvod sama úplně nechápala, odmítla Oliviiu velkorysou nabídku, aby se přihlásila k magisterskému studiu na Prattovu školu umění a designu, což by neodmítl nikdo, kdo má všech pět pohromadě. Hoppyho i Olivii milovala z celého srdce, vždyť jí dali úplně všechno včetně svého jména a nekonečné lásky, ale její odpověď byla navzdory tomu záporná, a tak bloudila bezcílně dál jako kmeny izraelské.

V těch posledních dvou letech ji zachránilo učení – vyučovala děti kreslení v jedné neziskovce na Kostelním vršku, kam se přestěhovala, aby byla Dooleymu nablízku. Od svých žáků se toho naučila víc, než jim sama byla schopná předat. Svým způsobem to bylo vrcholné období jejího dosavadního života a všechny své žáky si nesmírně zamilovala.

Možná se jednou zase bude věnovat učení. Ale nyní si nepřála nic jiného než pracovat s Dooleym na klinice. Ačkoli se jednalo o zavedenou veterinární praxi, která fungovala už pětatřicet let, ta změna bude náročná a bude důležité, jak se uvedou. Proto chce Dooleymu ze všech sil pomáhat.

*

Dooley se narovnal a setřel si pot z čela. „Vážně jsi mi hodně pomohl. Oba jste se snažili, ty i Cynthia. Děkuju za všechno. Chci, abyste věděli, že si toho moc vážím.“

„Já děkuju tobě,“ odpověděl Tim, „žes nám dal k tomu příležitost. Náramně si to užíváme.“

Hvězdný okamžik měsíce nastal před čtrnácti dny, kdy vyháněli Dooleyho nové stádo na pastvu. Bylo to stádečko

pěti jalovic, umíněných jako rada starších. Půlka vesnice se musela zapojit, aby je dostali z korby nákladáku a zahnali otevřenými vraty do ohrady pro dobytek. Šofér nákladáku nezajel dost blízko k vratům ohrady, takže Willie a Harley vystartovali, aby jednu jalovici zahnali od stodoly, o kus dál mávala Lily zástěrou jako matador, protože druhá si to namířila k sušárně kukuřice. Jenom on stál u nákladáku jako tvrdé Y a čekal na pokyny od Dooleyho.

„Byl jsem tam úplně k ničemu,“ řekl později, když se pokynů nedočkal.

„Já jsem taky nechtěl, aby ses tam tak honil.“

„To jako, že jsem starý?“

„Starý ne. Ale přece jen, víš...“

Bodejtže věděl. Koncem června mu bude sedmasedmdesát. Kolena se nechtějí ohýbat, je mu stále víc zatěžko uhlídat si váhu a občas mu nebezpečně vyletí cukr. Ale co je ještě horší, už skoro rok pořádně neběhá, což ovšem svému doktorovi, který dělá třikrát týdně svých dvacet mil, zatajil.

Chvilí pracovali mlčky. Kolem nich bzučení much, samotářská včelka, vůně pošlapané trávy pod nohama.

O svatební cestě nepadlo ani slovo. On ani Cynthie nevěděli nic jiného, než že Hoppy a Olivie jim navrhovali něco exotického, snad Havaj nebo Kajmanské ostrovy, nemohl si teď vzpomenout, ale podle Cynthie byla tato nabídka „zdvořile odmítnuta“.

„Tak zatím neděláte žádné plány na líbánky?“

„Vidíš ten dům tamhle v tom hájku? To okno nad verandou? Tak líbánky strávíme tam.“

„Aha. Ale kdybyste si to rozmysleli, chci, abys věděl, že uděláme, co bude v našich silách. Můžeme vám ohlídat farmu, pomoci Williemu a Harleymu.“ Vždyť před pár lety už s Cynthií farmu Owenovým hlídali a zvládli to docela dobře.

„Co byste dělali, kdyby utekl Mašina a krávy?“

„To samé, co Willie a Harley.“

Dooley se rozesmál. Všechno je v pohodě. Na to, co Tim řekl předtím o dětech, se zapomnělo.

„Kladivo a svorky,“ požádal operatér instrumentářku.

Ha! Tak tohle aspoň určitě pozná.

„Sammy je z té svatby celý pryč,“ řekl Dooley. „Včera večer mi poslal esemesku.“

Sammy. Už je mu skoro dvaadvacet, má manažera, porcelánové zubní fazety a ve světě profesionálního poolu jeho jméno něco znamená. Tim se před několika lety zabýval myšlenkou, že by Dooleyho bratra také adoptoval, ale Sammy Barlowe o to nestál. „Můj táta zavinil, že jméno Barlowe má špatný zvuk,“ řekl Sammy. „Já se vynasnažím, abych to napravil.“

Bůhví, že měl Sammyho rád, jak jen to dokázal. Ale nakonec to vzal do ruky otec Brad, který tehdy nastoupil jako nový duchovní v kostele Našeho Pána, a výsledek byl přímo zázračný. Díky Bohu za výcvikový tábor otce Brada. Však by se vedení takového tábora rád ujal sám, kdyby nebyl tak... mnohaletý? Letitý? Jak se dá jinak opsat, že je starý?

Dooley chvíli pracoval mlčky, zamračil se, pak poodstoupil a prohlížel si výsledek opravy. „Hotovo. A je to. Můžeme to zabalit a jít dovnitř.“

Tim byl více než hrdý na synovy studijní výsledky na veterinární fakultě, na jeho nadcházející svatbu i na koupi toho slavného býka. Není pravda, že pro mladé lidi je mládí škoda. Ale také dokázal uvažovat střízlivě – o velké zodpovědnosti, která ho čeká. Už to není jenom sen, ale tvrdá realita.

„Nevím, jestli to není nad moje síly, tati. Když tě tak vidím – vždycky jsi trpělivý. Já určitě nemám tolik trpělivosti jako ty.“

„Ani nevím, jestli jsem nějak zvlášť trpělivý. Ambrose Bierce řekl, že trpělivost je menší forma zoufalství, která se tváří jako ctnost.“ Tenhle citát měl odjakživa rád.

„Budeš na mé svatbě brečet?“

„V plánu to nemám. To přenechám ženám.“

Dooley se zazubil a utřel si ruce do kusu hadru. „Já jsem na tvé svatbě brečel.“

„Neříkej.“ Užasl nad tím, co se dozvěděl. „Tak jo. Budu taky brečet.“

Dali se do smíchu. Vzal chlapce kolem ramen a poplácával ho po zádech.

„Ty můj kluku,“ řekl.

*

Lace seděla na pelesti a nevidomým pohledem se dívala na obraz, který malovala.

Teď bylo lehké zapomenout na hádky i slzy, ale stále bylo těžké zapomenout na to děsivé zklamání, které zažila před rokem, i na ten nevýslovný žal, který následoval. Tenkrát se v duchu ptala, jestli to dokážou vůbec přežít, ale přežili to, protože v sobě měli lásku, o jejíž intenzitě dosud neměli tušení. Z onoho zármutku se zrodila nová, čerstvá síla, a tenkrát si také oba poprvé uvědomili, že to zvládnou, ať se děje co se děje.

Proto bylo dobré, že čekali, bylo to něco jako ohromná investice, dostatečná, aby vydržela na celý život. Na tom čekání však bylo nejdůležitější, že se zbavila strachu odevzdat své srdce. Celá léta byla přesvědčená, že k tomu, aby jejich vztah fungoval, postačí její pevná vůle. V jistém okamžiku usoudila, že k tomu postačí odvaha. A v jedné z potřeštěnějších fází se snažila uvěřit, že k tomu stačí jenom její hezký vzhled, o němž ji mnozí ujišťovali.

Ale nic z toho nestačilo na tu velkou cestu, na kterou se chystali vydat. To si uvědomila, když byl Dooley ve druhém ročníku veterinární fakulty; k tomu došla po dlouhém týdnu modliteb, pláče a pocitu osamění. Už jednou, ještě jako nedospělé děvče, odevzdala své srdce, tehdy, když kazatel Greer přinesl slovo Boží lidem od potoka. Tenkrát seskočila z větve stromu, na nějž vylezla, a Greer se za ni pomodlil a ona poprvé v životě pocítila teplo u srdce. Pomyšlení, že by se opět měla vzdát jádra své bytosti, bylo víc, než

dokázala snést. Byl to rozhodně větší požadavek, než jaký byla ochotná splnit.

Dooley se vrátil do Mitfordu o onom posledním říjnovém víkendu – což Lace zdokumentovala ve svém zápisníku věnovaném Dooleymu na celých třech stranách – a s lehkostí, která ji samotnou udivila, mu konečně zcela otevřela srdce.

Všechny modlitby byly vyslyšeny, veškerá požehnání spojená v jedno.

Vzpomínala na vůně toho víkendu, hamburger, který si dali na dálnici, na Dooleyho šampon i jeho oblíbené sako s chybějícím horním knoflíkem, na to všechno, a na jeho ruce zkřehlé říjnovým větrem. Tehdy ho držela, najednou už se nemusela hlídat, protože si byla jistá, a on na ni pohlédl a bylo jasné, že rozumí. Dooley získal něco, k čemu nebylo třeba slov.

Slova! Celé dny se snažila do svého deníku o vztahu s Dooleym napsat nějaké význačné slovo, ale všechno bylo tehdy úplně šílené. Prala štětce, přešla k poličce a vzala do ruky zápisník, kdysi nepopsaný. Namátkou ho otevřela. Někdy se otevřel na zápiscích, na něž vzpomínala ráda. Nyní se otevřel na chvílích ne tak vlídných.

19. říjen – Včera večer volal a omlouval se. Pořád se kvůli něčemu navzájem omlouváme; a pak se musíme vrátit do školy dřív, než si to pořádně vyjasníme. Je to neuvěřitelně těžké. Někdy už bych to nejradši zabalila a on říká to samé. Jenže se nedokážeme rozejít. A já ho nemůžu přestat milovat.

22. říjen – Včera jsem celý den malovala. Sedla jsem do auta a nevěděla jsem, kam jedu. Objevila jsem jednu zemědělskou usedlost, přelezla jsem plot a postavila jsem si stojan na louce. D. nechápe, že já ke své práci potřebuju samotu – kdežto on je „pořád na nohou a do všeho se ukládá

celým srdcem“, alespoň to tvrdí otec Tim. Ale lidi říkají, že jsme si tolik podobní – oba jsme prožili krušné dětství, oba nás adoptovali lidé, kteří nám dali všechno, oba jsme se ve škole snažili, abychom něco dokázali. Jenže podobní si nejsme vůbec. Podobné byly jenom naše zážitky. Já jsem plamen, který hoří rychle, kdežto D. pomalu doutná jako řeřavý uhlík. Nebo možná je to právě naopak. Náš poradce, který má kamna na dřevo, tvrdí, že každý správný oheň obsahuje to i to.

25. říjen – D. mi skoro nikdy neřekne, na co myslí. Kdykoli jsme spolu, mám pocit, jako bych měla skočit do řeky, a přitom nevěděla, kterým směrem teče proud.

Poradce, kterého nám sehnala Olivie, bydlí u školy. Ale pokud sem Dooley nepřijede, musíme dělat sezení po telefonu jako konferenci. D. to rozhodně nemá rád, ale víme, že to pomáhá. Já teď nedokážu o ničem přemýšlet, abych se nerozplakala. Už jsem neplakala kolik let, protože jsem nemohla. Olivie říká, že je dobré si poplakat skoro kvůli všemu, a ona by to měla vědět, protože než se s Hoppym vzali, prodělala transplantaci srdce. Tvrdí, že nebýt Hoppyho, který správně diagnostikoval její potíže a poslal ji na operaci do Bostonu, už by tady nebyla a nemohla by plakat kvůli ničemu.

6. listopad – Dnes je to přesně deset let, co mě Olivie a Hoppy legálně adoptovali. Jelikož jsem neměla druhé vlastní jméno, právník řekl, že teď by se hodilo, abych si nějaké zvolila. Vybrala jsem si jméno Harper. Ale přece teď se budeš jmenovat Harperová, opravdu ho chceš jako druhé vlastní jméno? A já jsem odpověděla, že chci.

Nedokázala jsem si představit, že by si mě O. a H. nechali napořád, a kdyby se něco stalo, zůstane mi aspoň tohle jméno. Myslím, že jim mě bylo líto – ubohé dítě od potoka v pomačkaném klobouku, se splenými vlasy a ve špinavých hadrech.

Vím, že mě stále milovali, ale já jsem měla hrozný strach jim lásku oplácet. Dělal jsem všechno pro to, abych si je nezamilovala.

Pro všechny zúčastněné to bylo nesmírně vyčerpávající. Bylo to znát na Hoppyho tváři, kde jsem také viděla umírající pacienty a stav jeho srdce, o němž nemluvil, roky bezesných nocí, i na Oliviině zarmouceném pohledu, když jsme se pokoušely spolu mluvit. To všechno bylo podle mě proto, že litují, že se mě ujali. Já jsem věděla jedině, že si nezasloužím, aby mě někdo měl rád – byla to jejich chyba, protože se snažili o nemožné. Přála jsem si, aby mě nechali na pokoji, protože si nezasloužili trpět tím, že já jsem je milovat nedokázala.

A pak přišel ten rok, kdy jsem studovala a malovala ve Francii a oni za mnou přijeli, a z ničeho nic – doopravdy si myslím, že to způsobilo světlo, které se míhalo po levandulových polích – jsem pocítila, jak mi srdce překypuje láskou a vděčností a své bytné jsem dokázala říct: Tohle jsou moji rodiče!

Kámen mi spadl ze srdce. A pak už jsem to říkala kdekomu – moji rodiče, moji rodiče!

Děkuji Ti, Bože, žes nám pomohl překonat ty těžké časy. Nadosmrť už to bude moje maminka a tatínek.

(Asi) 20. – Hodně s D. mluvíme o životě na Meadowgate. Celé roky to byl pro nás druhý domov. Jestli se někdy vezmeme – úplně se děším to sem napsat! – chci zůstat doma. Ale nikomu jsem to nikdy neřekla. I když – co je na tom špatného? Beth sní o tom, že získá nějaké skvělé místo, u Goldmana Sachse a Laurel by chtěla navrhopat auta. Auta! A nechce děti. Říká ani za nic.

S D. jsme se dohodli, že čtyři děti by byly fajn. On sám pomáhal vychovávat své čtyři sourozence, když byl malý. Bylo mu deset a krmili se konzervami. A pak je matka všechny až na Míšu poslala k různým lidem a celé roky se neviděli. Něco takového my nikdy nedopustíme.

28. listopad – Dooley by se chtěl se mnou cítit v bezpečí, ale nemůže. Ani já se nedokážu cítit bezpečně s ním, protože nevím, kam to povede. Beth ale říká, že i když člověk ví, kam vztah směřuje, všechno se tím nevyřeší.

Nechala si deník otevřený na klíně. Neměla by číst tyhle zápisky, když existovalo tolik šťastných chvil. Ale je dobré číst všechno – je to připomínka.

Teď si vzpomněla ještě na něco dalšího – na bolest, která už byla tak známá, že na ni občas zapomněla. Sáhla po pilulkách, které měla v krabici na polici se starými svazky Britské encyklopedie, jednu spolkla a zapila sklenicí vody z jejich studně.

Dnes je na ní řada s přípravou večere, a ona si zatím ani nerozmyslela, co bude vařit. Z farmy Meadowgate teď byla hotová komuna. Když se Owenovi před měsícem odstěhovali, Lace, otec Tim, Cynthie a Harley naskládali všechen její movitý majetek do tří aut a odvezli do tohoto rozlehlého starého domu, kde se všichni okamžitě pustili do příprav na ten velký den čtrnáctého června, kdy má začít nový život.

Otec Tim s Cynthií se večer po svatbě vrátí do Mitfordu, ale Harley zůstane. Bude pomáhat se vším, co je na farmě třeba, i leccos opraví a bydlet bude v bývalém pokojíčku Rebecca Jane a spát v její posteli s nebesy jako pro princeznu. Dokud Lace bydlela u potoka, brala Harleyho jako opravdového člena rodiny; k němu se utíkala, když se potřebovala schovat před otcem. Harley nejen že ji chránil, jak jen mohl, ale podporoval ji v její lásce ke knihám a učení. Harley byl prostě nejlepší, a ona mu to teď může oplatit; bude se o něho starat, což bude skvělé, protože Dooley také považuje Harleyho za „přízeň“.

Lace byla ráda, když byla celá rodina pohromadě, a počítala k ní i Willieho, který měl na farmě svůj vlastní domeček. Celé roky byl v Meadowgate vydatnou pracovní silou a také předpovídal počasí, byť se střídavým úspěchem.

Někdy se stavil na večeri Blake Eddistoe, Halův veterinární technik, který zůstane dál pracovat u Dooleyho, občas zaskočila Rebecca Jane, která měla pořád ráda Dooleyho, i se svými rodiči, a pak tu byla Lily Flowerová, která chodila dvakrát do týdne uklízet a byla s ní ohromná legrace; dřela jako kuň, někdy s nimi také povečeřela a pak umyla nádobí.

Tak jo. Vařené červené brambory s pažitkou a máslem. Salát. Pečené kuře na rozmarýnu ze zahrádky. Ne dvě kuřata, ale tři. Aby zbylo ještě na sendviče na druhý den k obědu, a pak polévka.

Nalistovala na prázdnou stránku v deníku o Dooleym, zhluboka se nadechla a napsala: *Oddanost*

Tento zápis nedatovala.

Vrátila zápisník na polici a pospíšila si k oknu ateliéru, které vedlo na západ. Spatřila je na vzdáleném konci plotu. Dooley a otec Tim byli jenom jako dva flíčky, teď právě nasedali do auta.

„Dooley!“ Okenní tabulka se zamžila jejím dechem.

Zvedla ruku a zamávala, i když věděla, že ji nemůže vidět.

*

„Víš, na co jsem se chtěl zeptat,“ řekl Tim Cynthii, když se převlékal k večeri. „Co si mám na sebe vzít na takovouhle neformální svatbu?“ Přece nebude celý den pobíhat v ornátu, který za ním bude vlát ve větru.

„Taky něco neformálního.“

„Polokošili?“

„To ti nevím,“ odpověděla. „Možná bys v tom vypadal, jako že se chystáš na golf.“

„Tak co normální bílou košili do obleku? Nenaškrobenou?“

„A co kdyby sis vzal modrou proužkovanou, nebo tu modrou kostkatou? A khaki kalhoty.“

Khaki kalhoty. To bude asi poprvé. Za jeho mládí byly při letních svatbách v Mississippi téměř povinné světlé obleky z lehké proužkované bavlny.

„A k mokasínům ponožky,“ prohodila. „Někdo říkal, že mokasíny bez ponožek vypadají dědkovsky.“

Prohrábl si hřebínkem zbytek vlasů. „Ale vždyť já přece jsem dědek.“

*

„Kuřata budou hotová za dvacet minut,“ řekla Lace. „Mohla bys je prosím vytáhnout z trouby?“

„Jistě.“ Cynthie dávala vařit brambory.

„Já si potřebuju zaběhnout do Nebe. Hned jsem zpátky.“

„Ten pocit znám. Dej si na čas.“

Lace se opravdu rozběhla. Utíkala celou cestu až nahoru pod střechu do místnosti, kterou před lety, když bydleli na Meadowgate, Cynthie pojmenovala Nebe a používala jako ateliér.

A už to má! Právě na tohle jablíčko, přesně na tohle místo pár prostých tahů štětcem. Načrtla zlehka slunéčko sedmitečné a poodstoupila. *Ano.* Cecil Kennedy by z toho byl divý, kdyby ovšem nebyl dávno po smrti. Přála by si, aby mohla teď na obraze pracovat, jenže to nejde; snad zítra. Tahle malba jí dá ještě zabrat.

Dooley právě přišel; slyšela, jak se vzhůru nese jeho hlas z kuchyně.

Vyčistila štětec, nadechla se vůně stoupající z trouby a rozběhla se po schodech dolů. *Ano, ano, ano, ano, ano, ano, ano...*

Měla hlad jako vlk a on ho bude mít jistě taky.

Ještě nikdy nebyl na svatbě, jedině tenkrát v Kentucky, když si bral jeden jeho bratranec sestřenici. Ale ten bratranec a sestřenice nebyli spříznění pokrevně, takže nehrozilo, že by jejich děti měly být nějak postižené.

„Co si na sebe vemu?“ ptal se Harley.

„No, určitě si musíš vzít zuby,“ řekla Lace. „A čistou košili a plátěné kalhoty. Nachystám ti to na postel.“

Ta zatracepená postel.

Byl samozřejmě rád, že nějakou postel má, a na to si taky nestěžuje, ale pro dospělýho chlapa by mělo být trestný spát v růžový postýlce s takovýma načínčanýma záclonkama.

*

„Páni,“ řekl Dooley.

Položila mu ruku na koleno – to bylo znamení, aby přestal s tou cukaturou, jak tomu říkala, totiž pohupovat nohou.

Nyní bylo v domě ticho, lidé spali, jenom v okně otce Tima a Cynthie se svítilo – otec Tim si asi čte v pokoji, který po svatbě předají novomanželům. A Harley, Harley už asi pochrupuje v přízemí v princeznovské posteli, v níž spávala Rebecca Jane, a Willie ve svém domečku, se stěnami polepenými starými reklamními kalendáři firmy vyrábějící traktory, si možná dává půlnoční svačinku, kukuřičný chléb s mlékem, a na druhé straně za kopcem už asi spí Hal, Marge a Rebecca Jane v pokojích, dosud vonících čerstvou barvou...

Zvláštním způsobem ji to uklidňovalo, když věděla, kde kdo právě teď je, včetně Barona, Bandity, Báry a Babety, čtyř starých psů, kteří patřili k farmě a teď leželi na verandě. Když se Hal a Marge stěhovali na kopec, vzali s sebou pět psů, ale čtyři se sem vrátili a odmítali se odsud hnout. Nový dům viděli a nelíbilo se jim tam; jejich domov je tady.

Pro Dooleyho to byl dlouhý den, vlastně pro všechny v Meadowgate. V sobotu klinika zavírala v poledne, ale on tam byl od půl osmé, kontroloval účty, přestěhoval nábytek v kanceláři, proklínal kopírku, sešel se s Halem a Blakem a pozdravil každého, kdo prošel dveřmi. Očkoval jalovice, pak zabezpečil kryt studny a prohlédl půdu stodoly, kde se mělo uskladnit seno.

„Pět ztrouchnivělých trámů,“ konstatoval. „Mohlo to být horší.“ Zavřel oči a opřel se o polštář houpací lavičky na verandě. „Co jsme se jenom načekali, až tady budeme, a mysleli jsme si, kdovíjak je to čekání těžké.“ Odfoukl si. „Splněné sny jsou pěkná fuška.“

A ona ještě nemá šaty, z Holdingu se musí objednat to, co si chtějí vypůjčit, a ti to zase musejí objednat z Charlotte – stoly, židle, ubrusy, ubrousky, talíře, servírovací mísy, příbory a sklenice. A musí vybrat nějaké lampy na stoly, ty se snad seženou v obchodě se smíšeným zbožím – Cynthie jí je pomůže natříít – a pozvánky někdo musí dát do obálek a napsat adresy, a tentokrát neodmítne Olivii, která se nabídla, že se ujme aranžování květin, a samozřejmě brzy se pustí s Lily do pečení rozmarýnového chleba, který potom zamrazí; na každý stůl čtyři bochníky, a také sýrové sušenky...

„Nezbláznili jsme se?“

Dooley se rozesmál. „Pořád jsme blázni, i po všech těch letech.“

„Kolik let že to je? Beztak si to nepamatuješ.“

„Když jsem tě viděl poprvé,“ řekl, „bylo ti dvanáct, ale tvářila ses, jako by ti bylo dvakrát tolik.“ Zavřel oči a uculoval se.

„A tobě bylo třináct. Měl jsi modrou košili s propínacím límečkem.“ Tenkrát takovou košili viděla poprvé; hrozně mu ji záviděla.

Dooley byl tenkrát hotový usmrkanec, ale Lace připadalo, že v životě neviděla někoho tak hezkého a hezky oblečeného, a právě to ji tak rozběsnilo, že může být tak fajnový a klidně mu to projde.

„Stěží tomu uvěřím,“ řekl Dooley.

„Čemu?“

„Že ten čas tak běží. Myslel jsem si, že takhle to vnímají jenom starší lidé.“

„A já zas nemůžu uvěřit tomu, že si беру toho drzého protivu, který mi sebral klobouk.“

Zasmál se. „A já se žením s tou divnou holkou od potoka, která mi za to jednu vrazila. Fakticky k neuvěření.“

A po nebi putovaly hvězdy a planety a podél plotu stála temná hradba cedrů.

Dooley přemýšlel, kolikrát asi seděli na té houpací lavičce, hovořili do noci nebo do rána, kdy jeden nebo druhý nebo oba museli sednout do auta jako nějaká rocková hvězda a zamířit někam úplně jinam. Hal a Marge jim rádi přenechali tenhle ošoupaný kus zahradního nábytku spolu se spoustou dalších věcí, na které si Lace s Dooleym zvykli. Dooley měl rád staré známé věci, které nesly pečeť užívání lidí, jež miloval a jimž důvěřoval. Dnes odpoledne odkoupil od otce dodávku, kterou mu před pár lety prodal. V tomhle autě se cítil bezpečně, bylo správně zajeté a ojeté tak akorát.

Lace si tenhle čas vychutnávala. Cvrčci a hvězdy a člověk, s nímž chce být do konce života. „V pondělí přivezou poolový stůl,“ řekla.

„Kam ho dáme?“ zeptal se Dooley.

„Do knihovny. Cynthie říká, že jí bude v té jejich nepoužívané jídelně chybět. Židle z knihovny přestěhuje Harley do mého ateliéru, a když už je řeč o židlích, myslím, že

bychom si měli vypůjčit radši ty dřevěné, a ne bílé natřené. Půjčení židlí k obřadu a na hostinu vyjde na čtyři sta dvacet dolarů.“

„Tak ano,“ souhlasil. „Je to tvůj den.“

„Snad nás.“

„Ještě jsem uvažoval o stanu. Jeden kluk ze školy říkal, že pronájem stanu pro padesát sedících by přišel na dvanáct set, možná i víc. To už se nám do rozpočtu nevejde.“

„Ale co když bude pršet...“ Willie totiž předpovídal déšť, a tato předpověď mu moc popularity nepřinesla.

„Můžeme se nastěhovat do stodoly. Vezmeme stoly pro deset lidí, srazíme je k sobě a uděláme jeden dlouhý stůl uprostřed. A kdyby pršelo, přístřešek zabrání, aby napršelo dovnitř.“

„Bezvadný nápad. To je perfektní.“

„Takže stoly s jídlem dáme na sýpku, myši tam nejsou; vysadíme dveře. A vyčistíme stání.“

„To nebude nic složitého, krávy tam prakticky nejsou. To můžu udělat sama.“

„Nevěsty přece nekydají hnůj,“ řekl Dooley.

„Ale mě to baví, už jsi zapomněl? Dědala jsem to, když Hal a Marge měli koně. Je to takové zemité.“

Dooley jí věnoval zamyšlený pohled. „Jsi úžasná.“

Lace si úžasná nepřipadala; cítila se jaksi vyčerpaná. „Ale aspoň obstaráme stan na obřad? Na obřad stan potřebovat budeme. Nemůžeme jen tak sedět pod širým nebem. Tedy chci říct, že bychom mohli, ale kdyby...“

„Kdyby pršelo, může se obřad konat na přední verandě. Tam se padesát židlí vejde. Deset řad po pěti. Mám to změněné, mělo by to vyjít.“

Proč by mu měla připomínat, že déšť málokdy padá úplně svisle, že většinou prší šikmo? Ale stresovala se už kvůli všemu víc než dost, potřebovala by se trochu uvolnit a rozveselit.

„Bude to skvělý den,“ řekl Dooley. „Ať si prší nebo slunce svítí.“

„Tohle starodávne rčení říkávala moje maminka, než se rozstonala. Třeba: zítra vydrhnu podlahu, ať si prší nebo slunce svítí.“

„Můj děda to taky říkával.“

„Nikdy jsem tě neslyšela o něm mluvit.“

„Byl na mě hodný. Zachránil mi život, když mě svěřil otci Timovi. Kdyby to byl neudělal, asi bychom tady dneska večer neseseděli. Děda už byl hodně starý, takže toho moc nezaostal, a pak byl už taky nemocný, ale dokud mě měl u sebe, dělal pro mě, co mohl. A vždycky říkal: já se o tebe postarám, ty kluku, aťsi prší nebo slunce svítí.“

Nikdy mu nepoděkoval. Jeho dědeček Russell Jacks byl po mnoho let kostelníkem v kostele Našeho Pána. Dooley byl ještě malý a byl tenkrát ze všeho natolik popletený, že ho ani nenapadlo poděkovat. A teď už je pozdě – i když někteří říkají, že nikdy není pozdě.

„Jezdím sem od jedenácti let,“ řekl Dooley. „Jak to, že se mi teprve teď zdá, že je tady tolik práce? Dřív mi to jako práce vůbec nepřipadalo.“

„Vidíš to jako práci, protože teď je to tvoje.“

„Naše,“ opravil ji.

„Představuju si, jak by ty krávy vystrkovaly hlavy ze stání, až bychom seděli u jídla.“ Zasmála se, bylo to znenadání, jako když mraky prorazí slunce. Už se zase cítila ve své kůži.

„Neboj, dokud nebude horko, do stájí je nepustíme, leda až budou potřebovat být v chládku. Mimochodem, každému připomínej, ať zavírá hlavní bránu, až se napasou.“

„Spolehni se.“

„Pár let jsme ji nemuseli zavírat, tak se na to lehko zapomene. Poutač na kliniku bude hotový a můžeme ho odvézt domů po promoci. Vypadá bezvadně.“

Každý, kdo pojede do Farmeru, ho uvidí na sloupcích v záhonu červených a žlutých cínií.

„A za čtrnáct dní už tady začnu.“ Příští víkend domů nepojede; musí si sbalit svoje věci, rozloučit se, jít na pár

večírků s kamarády. Potom navlékne talár, vezme si tu směšnou pokrývku hlavy, všecko, co k tomu patří, a hned poté vypadne z akademického světa.

„Doktor Kavanagh!“ Pohlédla na něho s jistým údivem. „Já tomu pořád nemůžu uvěřit.“

Pomyslel si, že v posledních dnech se udála spousta věcí k neuvěření.

„Harley, Hal, Marge a Rebecca Jane, která tě ještě pořád zbožňuje, ti všichni tam budou,“ řekla Lace. „Pojedou v Halově kombíku.“

„Ten jeho kombík smrdí jako zmoklý pes.“

„Nechají otevřená okýnka.“

Uchechtli se a objali se – tenhle okamžik se už nikdy nevrátí.

„Hoppy s Olivíí přijedou z Charlestonu, Hoppy tam má přednášku, a já pojedou s tvými rodiči.“

Už zase nervózně pohupoval nohou; dělo se toho příliš mnoho najednou.

„Bylo by senzační, kdyby mohli na svatbu přijet všichni tvoji sourozenci,“ prohodila Lace. „Víme, že Kenny s Julií si nemůžou dovolit přiletět z Oregonu i s dětmi, ale kdyby se mi podařilo prodat...“

„V pohodě. Tak přijedou později. Kenny má bezvadnou práci, kterou miluje, a teď by se mu to stejně nehodilo.“

Týkalo se to mostu, který Kenny stavěl, a vládní finance nějak docházely.

„Ale jinak všichni ostatní tu budou,“ řekl Dooley. „Sammy je v Minnesotě. Nějaká poolová soutěž s exhibicí.“

Lace si pamatovala Sammyho s culíkem, jak se hrbí nad stolem, a jak mu planou oči, když se všemi soupeři zameče. A dnes ho je vidět na kabelové televizi, vyhrává zápasy a vydělává spoustu peněz.

Teď by si taky přála, aby jí před očima naskočily i její svaatební šaty stejně živě jako představa Sammyho, když začíná hru. Šaty z nějakého měkkého materiálu. Po kotníky.

Jednoduché, ale okouzlující. A kytici uvitou z růží Seven sisters s rozmarýnou a starorůžovou saténovou stužkou...

Rebecca Jane si už zamlouvala, že bude kytici chytat. „Hoď ji mně!“ prosila ji. „To nevádí, že se chci stát jeptiškou a nikdy se nechci vdávat.“

Lace natáhla ruku a měřila Dooleymu pulz. O účasti jeho matky na svatbě zatím doopravdy nemluvili, a hlavně o tom, jak se k tomu postaví Sammy. Ten totiž matku viděl naposled, když mu bylo šest let – Paulina tenkrát opustila čtyři ze svých pěti dětí, když byly ještě hodně malé. Ale od té doby se samozřejmě změnila. Změnila od základů i celý způsob života, a co když se při svatbě stane nějaký zázrak a najdou se Sammym zase k sobě cestu. Všichni se za to modlili z celého srdce.

„Je správné, abychom ji pozvali,“ řekl před časem Dooley. „Jak se dají Sammy s mámou dohromady – to je jejich věc, ne moje. No a co, jestli vznikne nějaké napětí. Při každé svatbě vždycky dojde k nějakému napětí, ne?“ Sám byl už za svědka nejmíň na pěti svatbách.

Někde na pastvině zabučela jalovice a opět zmlkla. Dooley by se nejradši ze všeho svalil do postele ve svém pokoji vedle verandy a spal a spal. Ale nemůže teď Lace opustit, zatím ne – vždyť celá minulost jich obou byla poznamenána opouštěním.

„Chtěl jsem se mu s tím svěřit dneska,“ řekl Dooley. „Prohodil totiž něco o...“

„O dětech.“

„Ano.“

„Já u toho nemůžu být, až mu to budeš říkat. Brečela bych, a to nechci.“

„Jak myslíš,“ odpověděl s pochopením. „Já to zvládnou.“

„Ale Cynthii bych to říct mohla. Hoppy s Olivíí i Hal a Marge už to vědí dlouho, a já se cítím provinile, že tvým rodičům jsme to ještě neřekli.“ Dooley se k tomu už nějaký čas chystal, ale nedokázal to.

„Tak mu to povím, než ráno odjedu,“ prohlásil. „Už mě to vážně trápí, musím to udělat.“

„A já současně promluvím s Cynthií. Ale o Jacku Tylerovi zatím nikomu říct nemůžeme.“

„Já vím. Na to je ještě moc brzo.“

Asi by jí měl říct, co všechno pro něho znamená, jak moc ji miluje a touží po ní, ale v tuto chvíli to ze sebe nedokázal vypravit. Profesor Morgan mu říkal „ten mladík, který šetří slovy“. Ale tak to nebylo. Slova se mu stále v hlavě jen rojila. Až příliš mnoho slov. Jenže mu dělalo potíže je uspořádat.

Držel se od Lace v uctivé vzdálenosti celé roky až do oněch Vánoc v Meadowgate. Tenkrát sněžilo a oni dva si vyšli s Baronem a Babetou sáňkovat. Lace měla bundu s kapucí, sníh se sypal a rychle ho přibývalo, a Dooley najednou užasl nad tím, jak je Lace krásná, nějakým novým, nevídaným způsobem, až měl pocit, že si takovou krásu nezaslouží; bylo to nad jeho chápání. A náhle ho jako blesk zasáhla myšlenka, že by ji mohl ztratit, pokud ji nebude dost milovat.

Chytil ji pevně za ruku a šli spolu dál. Nesl na ramenou tíhu, kterou nedokázal identifikovat – tíhu, které se musí zbavit.

Zastavili se, ohlédli se na své šlépěje a po stavení, z jehož komína se vinul proužek dýmu. Tehdy se v něm něco pohlo a bez dalšího rozmyšlení mu bylo jasné, co se stane. Byl vyděšený, ale dolů se nedíval. Přeskočil z jedné strany propasti na druhou – a Lace ho přijala s nepopsatelnou něhou. Byl v bezpečí; byl doma.

Přitiskl ji k sobě a cítil tlukot jejího srdce. Jejich srdce častokrát tloukla v odlišném rytmu, ale tohoto večera tloukla stejně; bylo to něco vzácného, co se mu nikdy s nikým dosud nepříhodilo.

✱

Po snídani si vyšel s otcem a posadili se na lavičku pod přístřeškem u stodoly.

On a Lace žádné děti mít nebudou, už to věděli nějakou dobu. Smiřovali se s touto smutnou pravdou nejrozumnějšími způsoby, což je připravilo o spoustu času i energie, a vlastně o tom nedokázali doopravdy mluvit.

U Lace byly před nějakým časem diagnostikovány srůsty, způsobené zánětem v důsledku trhliny v dutině břišní. Tyto potíže, které jí působily téměř neustálé bolesti a nedaly se odhalit snímkováním na tomografu ani vyšetřením magnetickou rezonancí, celá léta léčili jako syndrom dráždivého tračníku.

Otec ji dvakrát kopl do břicha. „Poprvé se to stalo,“ říkal Dooley, „když jí bylo sedm. Podruhé v deseti letech.“ Vyděsila ji krev, když začala menstruovat, a také strašný řev jejího otce, zatímco matka se schovávala pod dekou.

Teď to Dooley vyprávěl, jak nejlépe svedl, a snažil se, aby se přitom nerozzuřil nebo nezhroutil. Jednou už se zhroutil, když hovořil s jedním profesorem a několikrát s Lace.

Teď se postavil a nadechl se. Všechno je to konečně venku; a nikomu dalšímu už do toho nic není. Pocítil, jako by se tím zbavil alespoň části vzteku a zármutku, a vtom uviděl, že jeho otec pláče. Gestem, při němž si sám připadal spíš jako rodič, vzal tátův rameno a v duchu si slíbil, že tohle je naposledy, kdy se trápí kvůli něčemu, co se nedá změnit.